Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Olga Boțan

Dosarul nr. 2r – 2595/25
PIGD: (2-24146090-02-2r-30122025)

D E C I Z I E

8 iunie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

în componenţa:
Preşedintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

examinând chestiunea cu privire la verificarea întrunirii exigențelor prevăzute de lege, a recursului declarat de Alass Ruslan reprezentat de avocatul Iosip Andrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alass Ruslan împotriva lui Mindov (Țugulea) Doriana și Țugulea Elena, intervenienți accesorii Berlinschi Ruslan și Andronache Tudor cu privire la declararea valabilității acordurilor,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 decembrie 2025, prin care s-a admis cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alass Ruslan împotriva lui Mindov (Țugulea) Doriana și Țugulea Elena, intervenienți accesorii Berlinschi Ruslan și Andronache Tudor cu privire la declararea valabilității acordurilor și s-a respins cererea de chemare în judecată ca fiind tardivă,-

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 13 decembrie 2024, Alass Ruslan a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Țugulea Elenei și a Țugulea Dorinei solicitând constatarea valabilității acordului din 3 septembrie 2018 privind stabilirea modului de executare a obligațiilor, încheiat în legătură cu contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2985 din 12 iunie 2018, precum și constatarea valabilității acordului de reziliere din 21 octombrie 2019, încheiat în legătură cu contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 3568 din 11 octombrie 2019.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 12 iunie 2018, între Țugulea Elena și Țugulea Doriana, în calitate de vânzători, și Alass Ruslan, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2985, autentificat de notarul Moraru Mihaela, având ca obiect înstrăinarea unei părți sociale reprezentând 60% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN”, pentru prețul de 12.376.303,80 lei. Potrivit contractului, Țugulea Elena a înstrăinat o cotă de 45%, evaluată la 9.282.227,85 lei, iar Țugulea Doriana o cotă de 15%, evaluată la 3.094.075,95 lei.

Reclamantul a susținut că, potrivit clauzelor contractuale, vânzătorii au declarat că au primit integral prețul convenit, iar cumpărătorul a confirmat dobândirea părții sociale și

efectuarea plății. Ulterior, la 3 septembrie 2018, părțile au încheiat, în formă scrisă, un acord de stabilire a modului de executare a obligațiilor rezultate din contractul menționat.

Conform acestui acord, vânzătorii au declarat că, până la data semnării lui, cumpărătorul achitase suma de 12.376.303,80 lei, însă nu fusese efectuată înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare la Agenția Servicii Publice. Părțile au convenit ca, până la 15 septembrie 2018, să fie efectuată înregistrarea contractului, iar cumpărătorul să execute, în termen de 24 de luni de la înregistrare, obligația de plată a prețului prin transferarea către vânzători a unor bunuri imobile, în contul contravalorii obligațiilor asumate. Totodată, vânzătorii au acceptat ca dreptul de creanță al cumpărătorului rezultat din contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale să fie utilizat pentru compensarea obligației de plată a prețului, în condițiile convenite de părți.

În continuare, reclamantul a indicat că, la 21 octombrie 2019, între aceleași părți a fost încheiat un acord de reziliere a acordului din 3 septembrie 2018, prin care acestea au convenit asupra încetării raporturilor juridice stabilite prin acordul anterior și asupra unei alte modalități de executare a obligațiilor rezultate din contractele de vânzare-cumpărare a părților sociale.

Potrivit clauzelor acordului de reziliere, cumpărătorul urma să fie subrogat în dreptul de creanță al vânzătorilor rezultat din contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 3568 din 11 octombrie 2019, autentificat de notarul Moraru Mihaela. Totodată, cumpărătorul se obliga să asigure semnarea acordurilor corespunzătoare de vânzare-cumpărare a părților sociale, iar creanța astfel dobândită urma să fie stinsă prin compensare cu obligația de plată a prețului rezultată din contractul nr. 2985 din 12 iunie 2018 și din acordul din 3 septembrie 2018. Părțile au convenit, de asemenea, că Alass Ruslan nu va răspunde față de vânzători pentru modul de executare a creanței în care urma să fie subrogat.

Reclamantul a invocat că, prin actul nr. 5-736075 din 2 august 2024, întocmit de Serviciul Fiscal de Stat în urma efectuării controlului fiscal, s-a constatat că acordul din 3 septembrie 2018 nu ar întruni condiția de valabilitate referitoare la forma autentică, prevăzută de art. 208 alin. (2) din Codul civil, în redacția aplicabilă la momentul încheierii acestuia, deoarece ar fi modificat contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2985 din 12 iunie 2018, autentificat notarial.

În opinia reclamantului, această apreciere este neîntemeiată, întrucât acordul din 3 septembrie 2018 nu ar reprezenta un act de modificare a contractului de vânzare-cumpărare, ci un act juridic distinct, prin care părțile au stabilit modalitatea de executare a obligațiilor deja asumate. Acesta a susținut că acordul nu a modificat obiectul contractului, părțile contractante sau prețul convenit, ci a reglementat exclusiv modul de executare a obligației de plată, motiv pentru care nu era necesară autentificarea lui notarială.

În susținerea poziției sale, reclamantul a făcut referire la dispozițiile art. 208 alin. (2), art. 212, art. 213 și art. 334 din Codul civil, în redacția aplicabilă raporturilor juridice litigioase, susținând că cerința formei autentice privește actele juridice pentru care legea stabilește expres această condiție, iar nulitatea pentru nerespectarea formei poate interveni numai în cazurile prevăzute de lege.

Totodată, reclamantul a invocat că, potrivit art. 212 din Codul civil, în redacția anterioară modificărilor din 1 martie 2019, nerespectarea formei autentice atrage nulitatea actului juridic numai în cazurile prevăzute de lege sau prin acordul părților, iar acordurile contestate nu s-ar încadra în asemenea situații.

Reclamantul a mai susținut că, acordul din 3 septembrie 2018, a fost încheiat în formă scrisă, cu consimțământul liber și neviciat al tuturor părților, fiind semnat de acestea și producând efecte juridice în raporturile dintre ele. În acest context, a apreciat că actul juridic îndeplinește condițiile generale de valabilitate prevăzute de art. 199 alin. (1) și (2) din Codul civil, referitoare la capacitatea de a contracta, consimțământ, obiect și formă.

În ceea ce privește acordul de reziliere din 21 octombrie 2019, reclamantul a susținut că acesta reprezintă, de asemenea, un act juridic distinct, încheiat în formă scrisă, prin care părțile au convenit de comun acord asupra încetării acordului din 3 septembrie 2018 și asupra efectelor juridice ale acestei încetări. În opinia sa, nici acest acord nu era supus obligației de autentificare notarială, întrucât nu constituia un contract de înstrăinare a părții sociale și nu modifica un act juridic pentru care legea ar impune forma autentică.

Reclamantul a arătat că, pentru clarificarea situației juridice și înlăturarea incertitudinilor generate de constatările Serviciului Fiscal de Stat, a invitat pârâtele să se prezinte la notar în vederea autentificării acordurilor menționate. Cu toate acestea, pârâtele nu ar fi dat curs solicitării, deși au fost informate despre necesitatea prezentării la biroul notarial.

În aceste condiții, reclamantul a considerat că refuzul ori eschivarea pârâtelor de la autentificarea actelor justifică intervenția instanței de judecată pentru constatarea valabilității acestora, în scopul înlăturării incertitudinii juridice privind raporturile obligaționale stabilite între părți.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, referitoare la dreptul persoanei interesate de a se adresa instanței pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, precum și pe prevederile art. 11 lit. a), art. 208 alin. (2), art. 212, art. 213 și art. 334 din Codul civil, în redacțiile invocate în cerere.

Prin urmare, Alass Ruslan a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea valabilității acordului din 3 septembrie 2018, privind stabilirea modului de executare a obligațiilor rezultate din contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2985 din 12 iunie 2018 și constatarea valabilității acordului de reziliere din 21 octombrie 2019, încheiat în legătură cu contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 3568 din 11 octombrie 2019.

La 6 octombrie 2025, intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan, reprezentat de avocatul Tatarciuc Ghenadie, a depus o cerere privind excepția de tardivitate, solicitând respingerea ca tardivă a acțiunii înaintate de Alass Ruslan împotriva lui Țugulea Elena și Mindov (anterior Țugulea) Doriana, având ca obiect constatarea valabilității acordului din 3 septembrie 2018 privind stabilirea modului de executare a obligațiilor și a acordului de reziliere din 21 octombrie 2019.

În motivarea cererii, intervenientul a susținut că raporturile juridice dintre părți își au originea în contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 2985 din 12 iunie 2018, autentificat de notarul Moraru Mihaela, prin care Țugulea Elena și Țugulea Doriana au înstrăinat lui Alass Ruslan părți sociale reprezentând 45% și, respectiv, 15% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN”, pentru prețul total de 12.376.303,80 lei. Potrivit intervenientului, toate actele juridice ulterioare invocate de reclamant au caracter subsidiar față de acest contract.

A arătat că, potrivit pct. 3.1 și 3.2 din contract, vânzătorii au declarat că au primit integral prețul părților sociale, iar cumpărătorul a confirmat achitarea acestuia la data

semnării și autentificării contractului. Totodată, conform pct. 4.3, părțile au declarat, pe propria răspundere, că prețul indicat este real, asumându-și consecințele comunicării unor date eronate sau prezentării unor documente false. În acest context, intervenientul a invocat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea cu privire la notariat și art. 5 alin. (8) din Legea privind procedura notarială, referitoare la prezumția de legalitate și veridicitate, precum și la forța probantă a actului notarial.

Intervenientul a susținut că, respectivul contract a fost executat integral odată cu înregistrarea sa în Registrul de stat al persoanelor juridice, ulterior servind drept temei pentru înstrăinarea de către Alass Ruslan a câte 30% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN" către Berlinschi Ruslan și Andronachi Tudor, în baza contractului autentificat notarial nr. 3568 din 11 octombrie 2019. A menționat că, la încheierea acestui contract, Țugulea Elena și Țugulea Doriana au renunțat la drepturile lor de preemțiune prin declarațiile notariale nr. 3566 și, respectiv, nr. 3564 din 11 octombrie 2019. Prin urmare, a apreciat că, odată cu înregistrarea drepturilor dobânditorilor asupra părților sociale, contractul din 12 iunie 2018 a fost executat definitiv.

Sub aspectul prescripției extinctive, intervenientul a invocat faptul că acțiunea a fost introdusă la 13 decembrie 2024, în timp ce acordul privind stabilirea modului de executare a obligațiilor fusese încheiat la 3 septembrie 2018, iar acordul de reziliere la 21 octombrie 2019. Astfel, de la încheierea primului acord trecuseră peste șase ani, iar de la încheierea celui de-al doilea, peste cinci ani, fiind depășit, în opinia sa, termenul general de prescripție extinctivă de trei ani.

În susținerea excepției, intervenientul a făcut referire la art. 394 și art. 395 din Codul civil, arătând că prescripția extinctivă se aplică la invocarea excepției de către persoana îndreptățită sau care justifică un interes legitim, iar termenul începe să curgă de la data la care titularul dreptului a cunoscut sau trebuia să cunoască încălcarea acestuia. A considerat că pretinsa încălcare referitoare la lipsa autentificării notariale era cunoscută reclamantului chiar de la momentul semnării acordurilor, respectiv 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019, întrucât acesta a participat personal la încheierea lor și le-a semnat olograf.

De asemenea, intervenientul a invocat art. 186^1 din Codul de procedură civilă, referitor la examinarea excepției de tardivitate în faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare și la respingerea acțiunii prin încheiere motivată în cazul admiterii acesteia, în lipsa repunerii în termen.

În consecință, Berlinschi Ruslan a solicitat admiterea excepției de tardivitate și respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată formulate de Alass Ruslan, considerând că termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la datele încheierii acordurilor litigioase și era expirat la momentul sesizării instanței de judecată.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 decembrie 2025, s-a admis cererea reprezentantului intervenientului accesoriu Berlinschi Ruslan, privind ridicarea excepției de tardivitate și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Alass Ruslan împotriva lui Mindov (Țugulea) Doriana și Țugulea Elena, cu participarea intervenienților accesorii Berlinschi Ruslan și Andronache Tudor, privind declararea valabilității acordurilor din 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a constatat că raporturilor juridice litigioase

le sunt aplicabile dispozițiile Codului civil atât în redacția anterioară modernizării din 1 martie 2019, cât și în redacția ulterioară, cu respectarea regulilor de aplicare a legii civile în timp prevăzute de art. 7 din Codul civil. Totodată, a reținut incidența termenului general de prescripție extinctivă de trei ani, prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil în redacția anterioară și de art. 391 alin. (1) din Codul civil modernizat.

Referitor la începutul curgerii termenului de prescripție, instanța a apreciat că reclamantul, fiind parte semnatară a ambelor acorduri, cunoștea încă de la data încheierii acestora împrejurările referitoare la forma juridică în care au fost perfectate. În acest sens, a făcut referire la art. 208 alin. (2) și (5) și art. 213 alin. (2) din Codul civil, în redacția anterioară modernizării, precum și la art. 324 din Codul civil modernizat, care reglementează posibilitatea declarării valabilității actului juridic în cazul eschivării unei părți de la autentificarea notarială.

Prin urmare, instanța a considerat neîntemeiat argumentul reclamantului potrivit căruia dreptul la acțiune s-ar fi născut abia la 2 august 2024, odată cu întocmirea actului Serviciului Fiscal de Stat prin care a fost pusă în discuție valabilitatea acordului din 3 septembrie 2018. A reținut că reclamantul cunoștea despre lipsa autentificării notariale încă de la semnarea acordurilor, neputând invoca momentul constatărilor autorității fiscale drept început al curgerii prescripției.

În consecință, instanța a stabilit că termenul de prescripție a început să curgă la 4 septembrie 2018, pentru primul acord și la 22 octombrie 2019, pentru cel de-al doilea, expirând la 4 septembrie 2021 și, respectiv, la 22 octombrie 2022. Astfel, a concluzionat că acțiunea introdusă la 13 decembrie 2024 a fost depusă după expirarea termenului legal de trei ani.

Cu privire la dreptul intervenientului accesoriu Berlinschi Ruslan de a invoca excepția de tardivitate, instanța a reținut că acesta justifică un interes legitim în soluționarea litigiului, întrucât a dobândit de la reclamant o parte socială de 30% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN”, în baza contractului din 11 octombrie 2019. A apreciat că recunoașterea valabilității acordului din 21 octombrie 2019, care prevede mecanismul subrogării în dreptul de creanță și al compensării obligațiilor, ar putea afecta drepturile intervenientului și ar putea determina apariția unor obligații în sarcina acestuia față de pârâte.

De asemenea, instanța a constatat că nu au fost stabilite circumstanțe care să justifice suspendarea ori întreruperea cursului prescripției extinctive sau repunerea reclamantului în termen.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 decembrie 2025, la 16 decembrie 2025, Alass Ruslan reprezentat de avocatul Iosip Andrei a depus recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei deduse judecății, prin respingerea ca neîntemeiată a cererii intervenientului accesoriu Berlinschi Ruslan privind ridicarea excepției de tardivitate, cu continuarea examinării cauzei în fond.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a susținut că instanța de fond a aplicat eronat normele privind prescripția extinctivă și a interpretat extensiv noțiunea de interes legitim,

admițând excepția de tardivitate formulată de o persoană care nu era îndreptățită să o invoce.

Sub acest aspect, a arătat că, potrivit art. 394 din Codul civil și art. 186[1] alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepția de tardivitate poate fi invocată de persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorii acesteia ori de o altă persoană care justifică un interes legitim. Or, în opinia recurentului, intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan nu întrunește această condiție, întrucât nu este parte la raporturile juridice rezultate din acordurile din 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019, încheiate exclusiv între reclamant și pârâte.

A susținut că interesul legitim necesar invocării prescripției trebuie să fie propriu, direct și actual, presupunând obținerea unui beneficiu juridic nemijlocit din efectele acesteia. În schimb, eventualul interes al intervenientului, rezultat din dobândirea ulterioară a unor părți sociale, are caracter indirect, derivat și condiționat, nefiind suficient pentru a justifica invocarea excepției. Potrivit recurentului, simpla calitate de participant la proces nu conferă automat dreptul de a opune prescripția extinctivă, iar admiterea unei interpretări contrare ar permite oricărui terț subdobânditor să utilizeze această instituție ca mijloc de împiedicare a examinării acțiunii în fond.

Recurentul a mai invocat că, Berlinschi Ruslan nu este debitor în raportul juridic originar, nu este titularul obligațiilor rezultate din acordurile litigioase și nu beneficiază direct de efectul prescripției. Totodată, admiterea sau respingerea acțiunii privind declararea valabilității acordurilor nu ar produce efecte juridice directe asupra drepturilor sale patrimoniale, eventualele raporturi juridice subsecvente fiind distincte de cele deduse judecății.

În acest context, a subliniat că pârâtele Țugulea Elena și Mindov (Țugulea) Doriana, în calitate de părți ale acordurilor litigioase și persoane care ar fi putut beneficia în mod direct de prescripție, nu au invocat excepția de tardivitate. A considerat că intervenția unui terț cu interes eventual nu poate substitui exercitarea acestui mijloc de apărare de către titularii raportului juridic material, fără a afecta natura juridică a prescripției și dreptul de acces la justiție garantat de art. 20 din Constituție.

Distinct de problema calității persoanei care a invocat excepția, recurentul a susținut că, instanța de fond a stabilit greșit însăși incidența prescripției extinctive asupra pretențiilor formulate.

În acest sens, a invocat art. 391 alin. (2) și art. 405 lit. a) din Codul civil, potrivit cărora pretențiile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale sunt imprescriptibile, cu excepțiile prevăzute expres de lege. A arătat că acțiunea sa nu urmărește executarea unei obligații patrimoniale, încasarea unei sume de bani sau transmiterea unui bun, ci exclusiv declararea valabilității unor acte juridice și recunoașterea efectelor acestora.

Potrivit recurentului, acțiunea are caracter declarativ și nepatrimonial, fiind orientată spre clarificarea existenței și efectelor unor raporturi juridice, iar nu spre realizarea unei creanțe evaluabile în bani. În susținerea acestei poziții, a făcut referire și la art. 453 alin. (1) din Codul civil, privind noțiunea patrimoniului.

Totodată, a susținut că, întrucât acțiunile privind constatarea nulității absolute sunt imprescriptibile, o soluție similară ar trebui aplicată, prin analogie, și acțiunii privind declararea valabilității actelor juridice, având în vedere scopul comun de asigurare a securității raporturilor juridice.

În opinia recurentului, respingerea acțiunii ca tardivă nu contribuie la stabilitatea circuitului civil, ci perpetuează incertitudinea referitoare la valabilitatea și efectele

acordurilor din 2018 și 2019. A apreciat că securitatea juridică ar putea fi asigurată prin examinarea fondului pretențiilor, iar nu prin împiedicarea accesului la o soluție asupra valabilității actelor.

În subsidiar, recurentul a susținut că, inclusiv în ipoteza aplicabilității termenului general de prescripție extinctivă de trei ani, acesta nu era împlinit la data introducerii acțiunii.

Invocând art. 395 alin. (1) și art. 7 din Codul civil, a arătat că termenul de prescripție începe să curgă din momentul în care titularul dreptului a cunoscut sau trebuia să cunoască încălcarea acestuia, iar nu automat de la data încheierii actului juridic.

A considerat eronată concluzia instanței de fond potrivit căreia dreptul la acțiune s-ar fi născut la 4 septembrie 2018 și, respectiv, la 22 octombrie 2019, pe motiv că reclamantul cunoștea încă de la semnarea acordurilor lipsa autentificării notariale. În opinia sa, prima instanță a confundat cunoașterea unei cerințe legale de formă cu existența unei încălcări efective a dreptului, deși aceste împrejurări au semnificații juridice distincte.

Recurentul a susținut că, în perioada 2018–2024, valabilitatea acordurilor nu a fost contestată de pârâte, acestea recunoscându-le și executându-le benevol. Mai mult, încheierea acordului de reziliere din 21 octombrie 2019 ar confirma recunoașterea de către părți a valabilității acordului din 3 septembrie 2018. Astfel, în lipsa unui refuz de executare ori a contestării efective a actelor, reclamantul nu ar fi avut un motiv obiectiv pentru sesizarea instanței.

A arătat că, situația juridică s-a modificat abia la 2 august 2024, odată cu întocmirea de către Serviciul Fiscal de Stat a actului de control nr. 5-736075, prin care autoritatea fiscală a apreciat că acordul din 3 septembrie 2018 nu produce efecte juridice din cauza nerespectării formei autentice.

Potrivit recurentului, aceasta a reprezentat prima contestare oficială a efectelor juridice ale acordurilor, transformând un eventual risc juridic într-o atingere concretă a intereselor sale. Totodată, a susținut că momentul relevant pentru nașterea dreptului la acțiune este cel al primei eschivări sau al primului refuz dovedit al pârâtelor de a autentifica actele deja executate, actul Serviciului Fiscal de Stat constituind confirmarea oficială a consecințelor juridice ale acestei situații.

În aceste condiții, a apreciat că nu i se poate imputa pasivitatea pentru perioada anterioară anului 2024, în care raporturile contractuale ar fi fost stabile și necontestate. A susținut că introducerea acțiunii la 13 decembrie 2024, la mai puțin de cinci luni de la emiterea actului de control fiscal, demonstrează exercitarea diligentă și în termen a dreptului la acțiune.

În concluzie, recurentul a reiterat că excepția de tardivitate a fost invocată de o persoană care nu justifică un interes legitim în sensul art. 394 din Codul civil, că pretențiile formulate nu ar fi supuse prescripției extinctive și că, în orice caz, termenul de prescripție nu era împlinit la data sesizării instanței.

Prin urmare, în temeiul art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 decembrie 2025 și pronunțarea unei noi soluții de respingere a excepției de tardivitate, cu continuarea examinării cauzei în fond.

Argumentele părții intimate cu privire la recursul declarat:

Prin referința depusă, intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan a solicitat

respingerea recursului declarat de Alass Ruslan și menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 decembrie 2025, considerând-o legală și întemeiată.

În susținerea poziției sale, intervenientul a invocat că prima instanță a aplicat corect prevederile art. 186[1] din Codul de procedură civilă și art. 394 din Codul civil, întrucât excepția de tardivitate a fost ridicată în faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, de către un participant la proces care justifică un interes legitim în soluționarea litigiului.

Referitor la existența interesului legitim, a susținut că acordurile a căror valabilitate se solicită ar putea afecta în mod direct drepturile sale patrimoniale, dobândite în baza contractului de vânzare-cumpărare a părților sociale din 11 octombrie 2019. A arătat că, a achitat integral contravaloarea cotei sociale de 30% dobândite de la Alass Ruslan, iar ulterior, la 24 septembrie 2021, a procurat încă 30% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN" de la Andronachi Tudor, deținând în prezent 60% din capitalul social al societății.

Intervenientul a susținut că prevederile acordului de reziliere din 21 octombrie 2019, referitoare la subrogarea în drepturile de creanță și compensarea obligațiilor, ar putea determina apariția unor obligații de plată în sarcina sa, deși a executat integral obligațiile rezultate din contractele de vânzare-cumpărare. A menționat că nu are calitatea de debitor față de Alass Ruslan, Andronachi Tudor sau pârâte, nu a fost informat despre vreo subrogare și nu a semnat acorduri suplimentare în acest sens. Prin urmare, a apreciat că recunoașterea valabilității acordurilor litigioase i-ar putea afecta drepturile, justificând interesul său legitim de a invoca excepția de tardivitate.

Totodată, intervenientul a contestat legalitatea și veridicitatea acordurilor din 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019, susținând că acestea contravin contractului de vânzare-cumpărare a părților sociale nr. 2985 din 12 iunie 2018, autentificat notarial, prin care Țugulea Elena și Țugulea Doriana au înstrăinat lui Alass Ruslan 60% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN", pentru prețul de 12.376.303,80 lei. A invocat că, potrivit contractului, vânzătorii au confirmat primirea integrală a prețului în numerar, iar cumpărătorul a declarat achitarea acestuia, părțile asumându-și răspunderea pentru veridicitatea declarațiilor.

În acest context, a arătat că acordurile ulterioare prevăd o altă modalitate de executare a obligației de plată, prin transmiterea unor bunuri imobile și prin mecanismul subrogării și compensării, ceea ce ar contrazice declarațiile cuprinse în contractul autentificat notarial. A susținut că nu au fost prezentate dovezi privind existența bunurilor imobile ce urmau a fi transmise, neînregistrarea contractului la Agenția Servicii Publice sau existența unor sechestre asupra părților sociale la momentul înstrăinării. În acest sens, a invocat încheierea executorului judecătoresc din 14 mai 2018, prin care măsurile de asigurare ar fi fost modificate, precum și faptul că alte măsuri de asigurare asupra unor părți sociale au fost dispuse abia în anul 2020.

De asemenea, intervenientul a făcut referire la controlul efectuat de Serviciul Fiscal de Stat privind veniturile lui Alass Ruslan pentru perioada 2018–2019, menționând că autoritatea fiscală nu a acceptat acordurile litigioase drept documente justificative, întrucât acestea nu au fost autentificate notarial. A invocat constatările fiscale privind diminuarea venitului impozabil cu 15.972.815 lei și calcularea unui impozit de 2.723.271 lei, susținând că acordurile ar fi fost întocmite în realitate în perioada controlului fiscal, cu scopul evitării obligațiilor fiscale. Aceste împrejurări au fost prezentate de intervenient ca susțineri proprii

privind caracterul pretins nelegal și neveridic al actelor.

Sub aspectul condițiilor de valabilitate, intervenientul a invocat art. 13, art. 308, art. 315 și art. 324 din Codul civil, susținând că acordurile ar avea un obiect contrar legii și ar putea genera obligații patrimoniale nejustificate în sarcina sa. Totodată, a apreciat că nu sunt întrunite condițiile declarării valabilității unui act juridic încheiat fără respectarea formei autentice, întrucât nu ar fi fost dovedite executarea obligațiilor prevăzute în acorduri și eschivarea efectivă a pârâtelor de la autentificarea notarială, simpla invitație la notar nefiind, în opinia sa, suficientă.

Cu privire la prescripția extinctivă, intervenientul a susținut că prima instanță a aplicat corect termenul general de trei ani și a stabilit în mod justificat începutul curgerii acestuia de la datele încheierii acordurilor litigioase. A arătat că reclamantul, fiind semnatarul ambelor acte, cunoștea încă din 3 septembrie 2018 și, respectiv, 21 octombrie 2019, împrejurările referitoare la forma în care acestea au fost încheiate, astfel încât nu poate invoca data controlului fiscal din 2 august 2024 drept moment al nașterii dreptului la acțiune.

În opinia intervenientului, termenul de prescripție a început să curgă la 4 septembrie 2018, pentru primul acord și la 22 octombrie 2019, pentru cel de-al doilea, expirând la 4 septembrie 2021 și, respectiv, la 22 octombrie 2022. Prin urmare, acțiunea introdusă la 13 decembrie 2024, a fost formulată după expirarea termenului legal.

În consecință, Berlinschi Ruslan a reiterat că prima instanță a constatat în mod întemeiat existența interesului său legitim pentru invocarea excepției de tardivitate și împlinirea termenului de prescripție extinctivă, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

Obiecțiile recurentului la referința intervenientului accesoriu

Prin obiecțiile formulate la referința intervenientului accesoriu Berlinschi Ruslan, recurentul Alass Ruslan, reprezentat de avocatul Iosip Andrei, a contestat argumentele privind tardivitatea acțiunii, reiterând solicitarea de admitere a recursului, casare integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 decembrie 2025 și restituire a cauzei primei instanțe pentru continuarea examinării în fond, în temeiul art. 186[1] alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În completarea motivelor expuse în recurs, a precizat că regimul juridic aplicabil celor două acorduri trebuie determinat distinct, în funcție de data încheierii acestora. Astfel, pentru acordul din 3 septembrie 2018, a invocat art. 213 alin. (2) din Codul civil, în redacția anterioară datei de 1 martie 2019, iar pentru acordul din 21 octombrie 2019 – art. 324 alin. (2) din Codul civil, în redacția ulterioară modernizării. A susținut că ambele norme reglementează posibilitatea declarării valabilității actului juridic executat total sau parțial, în cazul eschivării celeilalte părți de la autentificarea notarială, dacă actul nu conține elemente contrare legii.

Totodată, a subliniat că art. 325 din Codul civil, inclusiv termenul special de șase luni prevăzut la alin. (4), nu este aplicabil litigiului, întrucât acțiunea nu urmărește pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act juridic neîncheiat, ci declararea valabilității unor acorduri deja semnate.

Referitor la începutul curgerii prescripției extinctive, recurentul a invocat suplimentar art. 272 alin. (1) din Codul civil, în redacția anterioară modernizării, susținând că acesta și art. 395 alin. (1) din redacția actuală condiționează nașterea dreptului la acțiune de

cunoașterea încălcării dreptului. A arătat că intervenientul nu a prezentat probe privind refuzul pârâtelor de a autentifica acordurile ori contestarea efectelor acestora în anii 2018–2019, astfel încât simpla dată a semnării actelor nu poate constitui temei suficient pentru stabilirea începutului prescripției.

În acest context, a invocat art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, susținând că persoanei care ridică excepția de tardivitate îi revine sarcina de a demonstra circumstanțele care justifică aplicarea acesteia, inclusiv momentul nașterii dreptului la acțiune. A precizat că eventuala insuficiență a probelor privind eschivarea pârâtelor de la autentificare reprezintă o chestiune ce urmează a fi examinată în fond și nu poate fi interpretată drept dovadă a tardivității.

De asemenea, a evidențiat caracterul pretins contradictoriu al referinței intervenientului, care, pe de o parte, susține că prescripția a început să curgă în anii 2018–2019, iar, pe de altă parte, afirmă că acordurile ar fi fost întocmite abia în contextul controlului fiscal din anul 2024. În opinia recurentului, aceste susțineri nu pot fundamenta concomitent concluzia privind împlinirea termenului de prescripție.

Recurentul a mai arătat că, argumentele intervenientului referitoare la pretinsa evaziune fiscală, neveridicitatea acordurilor, achitarea prețului, subrogarea în drepturile de creanță și efectele actelor asupra drepturilor sale patrimoniale privesc fondul litigiului și nu demonstrează momentul de la care ar fi început să curgă prescripția extinctivă. Prin urmare, asemenea împrejurări nu pot justifica respingerea acțiunii ca tardivă, fără examinarea condițiilor de valabilitate a acordurilor.

În privința interesului legitim al intervenientului, a precizat că simpla admitere a acestuia în proces, în condițiile art. 67 din Codul de procedură civilă, nu echivalează cu recunoașterea automată a dreptului de a invoca prescripția extinctivă în sensul art. 394 din Codul civil, cele două instituții având condiții juridice distincte. Totodată, a susținut că, indiferent de soluția asupra interesului intervenientului, excepția nu putea fi admisă în lipsa demonstrării momentului inițial și a împlinirii termenului de prescripție.

În final, recurentul a invocat garanțiile accesului la justiție și ale procesului echitabil, prevăzute de art. 20 din Constituție, art. 5 și art. 6 din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, susținând că respingerea acțiunii ca tardivă, fără stabilirea condițiilor legale ale prescripției, ar constitui o restrângere nejustificată a dreptului la examinarea fondului cauzei.

În consecință, a solicitat înlăturarea argumentelor din referința intervenientului accesoriu, admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei primei instanțe pentru continuarea judecării acțiunii în fond.

Termenul de declarare a recursului :

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil a constatat că, conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, la 4 decembrie 2025, avocatului Iosip Andrei reprezentantul lui Alass Ruslan i-a fost expediată copia încheierii recurate (f.d.155).

Astfel, recursul declarat de Alass Ruslan reprezentat de avocatul Iosip Andrei, la 16 decembrie 2025, se consideră depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin aceasta, pentru considerentele expuse în continuare.

Potrivit art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art. 426 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă, iar recursul împotriva încheierii se examinează în termen de două luni, într-un complet format din trei judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, a recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după examinarea recursului împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că, la 13 decembrie 2024, Alass Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mindov (Țugulea) Doriana și Țugulea Elena, solicitând declararea valabilității acordurilor din 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019, încheiate în legătură cu raporturile juridice rezultate din înstrăinarea părților sociale ale S.R.L. „DAIRPIN”.

La 6 octombrie 2025, intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan a invocat excepția de tardivitate, susținând că termenul general de prescripție extinctivă de trei ani era împlinit la data sesizării instanței de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 decembrie 2025, prima instanță a admis excepția de tardivitate și a respins cererea de chemare în judecată ca fiind tardivă, apreciind că intervenientul accesoriu justifică un interes legitim în invocarea prescripției extinctive, întrucât a dobândit de la reclamant o parte socială din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN”, iar declararea valabilității acordurilor litigioase ar putea afecta drepturile sale patrimoniale.

Colegiul consideră că această concluzie este prematură, fiind formulată fără examinarea suficientă a circumstanțelor relevante pentru determinarea existenței interesului legitim al intervenientului accesoriu Berlinschi Ruslan de a invoca excepția de tardivitate.

Potrivit art. 394 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Din conținutul normei rezultă că dreptul de a invoca prescripția extinctivă nu este rezervat exclusiv părților raportului juridic obligațional, legiuitorul recunoscând această posibilitate și altor persoane care justifică un interes legitim.

Totuși, în cazul invocării prescripției extinctive de către o persoană care nu este parte la raportul juridic litigios, existența interesului legitim urmează a fi stabilită în raport cu situația juridică concretă a acesteia și cu efectele pe care raporturile juridice deduse judecății le-ar putea produce asupra drepturilor sau obligațiilor sale.

Prin urmare, interesul legitim nu poate fi dedus exclusiv din calitatea procesuală a persoanei ori din simpla existență a unor raporturi juridice conexe, ci presupune identificarea unei legături juridice între situația acesteia și efectele prescripției extinctive invocate.

În speță, Colegiul reține că, Berlinschi Ruslan nu este parte semnatară a acordurilor din 3 septembrie 2018 și 21 octombrie 2019, a căror valabilitate constituie obiectul acțiunii.

Acesta a dobândit de la Alass Ruslan o parte socială reprezentând 30% din capitalul social al S.R.L. „DAIRPIN", în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3568 din 11 octombrie 2019, iar ulterior, la 24 septembrie 2021, a dobândit o altă parte socială de 30% de la Andronachi Tudor.

În aceste condiții, pentru a determina dacă Berlinschi Ruslan justifică un interes legitim în invocarea prescripției extinctive, prima instanță urma să examineze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor rezultate din contractele în temeiul cărora acesta a dobândit părțile sociale, precum și legătura juridică dintre aceste raporturi contractuale și acordurile a căror valabilitate se solicită.

În particular, se impunea examinarea mecanismului subrogării în drepturile de creanță și al compensării obligațiilor prevăzut de acordul din 21 octombrie 2019, pentru a stabili dacă și în ce măsură acesta este susceptibil să producă efecte juridice asupra situației intervenientului accesoriu.

Or, din motivarea încheierii contestate nu rezultă că prima instanță ar fi examinat în mod corespunzător conținutul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3568 din 11 octombrie 2019 și al contractului ulterior din 24 septembrie 2021, sub aspectul drepturilor și obligațiilor rezultate din acestea și al raportului lor cu acordurile litigioase.

Colegiul subliniază că, dobândirea unor părți sociale din capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată nu echivalează, prin ea însăși, cu preluarea obligațiilor personale ale înstrăinătorului rezultate din raporturile juridice anterioare.

Totodată, această împrejurare nu exclude posibilitatea existenței unui interes legitim al dobânditorului, în măsura în care efectele juridice ale acordurilor litigioase sunt susceptibile să influențeze drepturile sau obligațiile sale proprii.

Astfel, existența interesului legitim nu este condiționată în mod necesar de preluarea unor datorii ori de asumarea expresă a obligațiilor părților acordurilor litigioase, fiind suficient ca, în urma examinării raporturilor juridice relevante, să se constate existența unei legături juridice concrete între situația intervenientului și efectele prescripției invocate.

Sub acest aspect, prima instanță urma să stabilească dacă acordul din 21 octombrie 2019 este susceptibil să influențeze titularul unei creanțe rezultate din contractul de vânzare-cumpărare a părților sociale din 11 octombrie 2019, identitatea persoanei îndreptățite să solicite executarea obligației ori întinderea obligațiilor care ar putea reveni intervenientului accesoriu.

În același timp, se impunea examinarea efectelor juridice ale plăților pretins efectuate de Berlinschi Ruslan și a relevanței acestora pentru stabilirea interesului său legitim, fără ca această verificare să presupună soluționarea anticipată a fondului raporturilor obligaționale.

Colegiul observă că prima instanță și-a întemeiat concluzia privind existența interesului legitim pe aprecierea potrivit căreia declararea valabilității acordului din 21 octombrie 2019, ar putea determina apariția unor obligații de plată în sarcina intervenientului accesoriu.

Cu toate acestea, instanța nu a identificat în mod concret raportul juridic din care ar putea rezulta asemenea obligații, natura acestora și nici efectele pe care mecanismul

subrogării și compensării le-ar putea produce asupra poziției juridice a intervenientului.

Or, simpla afirmare a posibilității afectării situației patrimoniale a unei persoane, fără examinarea raporturilor juridice din care ar putea rezulta asemenea efecte, nu constituie o motivare suficientă a existenței interesului legitim prevăzut de art. 394 din Codul civil.

Mai mult, Colegiul reține că însuși intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan a susținut, în referința depusă, că a achitat integral contravaloarea părților sociale dobândite, că nu are calitatea de debitor față de Alass Ruslan și că nu a fost informat despre existența unor subrogări sau acorduri referitoare la obligațiile aferente contractului de vânzare-cumpărare din 11 octombrie 2019.

Aceste susțineri impuneau examinarea raporturilor juridice în care este implicat intervenientul, pentru a determina dacă acordurile litigioase sunt susceptibile să producă efecte juridice asupra situației sale și dacă asemenea efecte justifică interesul legitim necesar invocării excepției de tardivitate.

În acest context, Colegiul consideră necesară delimitarea interesului care justifică participarea unei persoane la proces în calitate de intervenient accesoriu, în condițiile art. 67 din Codul de procedură civilă, de interesul legitim necesar invocării prescripției extinctive, potrivit art. 394 din Codul civil.

Deși cele două interese pot avea elemente comune, admiterea unei persoane în proces în calitate de intervenient accesoriu nu conduce automat la concluzia că aceasta justifică interesul legitim necesar invocării prescripției extinctive.

Prin urmare, prima instanță urma să verifice distinct dacă Berlinschi Ruslan justifică un asemenea interes, prin raportare la drepturile și obligațiile sale și la efectele juridice pe care acordurile litigioase le-ar putea produce asupra situației sale juridice.

Colegiul apreciază că această verificare prezintă o importanță determinantă în circumstanțele cauzei, întrucât excepția de tardivitate a fost invocată de intervenientul accesoriu, iar nu de pârâtele care au calitatea de părți ale acordurilor litigioase.

În lipsa unei analize corespunzătoare a raporturilor juridice relevante și a efectelor pe care acordurile a căror valabilitate se solicită le-ar putea produce asupra intervenientului accesoriu, concluzia primei instanțe privind existența interesului legitim al acestuia este insuficient motivată.

Colegiul reține că, verificarea existenței interesului legitim al persoanei care a invocat excepția de tardivitate constituie o condiție prealabilă examinării temeiniciei acesteia. În condițiile în care prima instanță nu a stabilit în mod corespunzător această împrejurare, concluzia privind împlinirea termenului de prescripție extinctivă nu poate justifica, prin ea însăși, menținerea încheierii contestate.

La rejudecare, prima instanță urmează să examineze conținutul contractelor în temeiul cărora Berlinschi Ruslan a dobândit părțile sociale ale S.R.L. „DAIRPIN”, să stabilească natura și întinderea drepturilor și obligațiilor rezultate din acestea, precum și legătura lor juridică cu acordurile litigioase.

În particular, se impune verificarea efectelor pe care mecanismul subrogării și compensării prevăzut de acordul din 21 octombrie 2019, le-ar putea produce asupra situației juridice a intervenientului accesoriu, inclusiv sub aspectul titularului creanței, al persoanei obligate la executare și al relevanței plăților pretins efectuate.

În funcție de circumstanțele stabilite, instanța urmează să aprecieze dacă Berlinschi Ruslan justifică interesul legitim prevăzut de art. 394 din Codul civil și, în cazul unui răspuns

afirmativ, să examineze celelalte condiții de aplicare a prescripției extinctive, inclusiv natura pretențiilor formulate, momentul începerii curgerii termenului și eventuala împlinire a acestuia.

Colegiul reține că, deficiențele constatate nu se limitează la interpretarea normelor de drept material, ci privesc și neelucidarea unor circumstanțe relevante pentru soluționarea excepției de tardivitate, a căror examinare presupune aprecierea conținutului raporturilor contractuale și a probelor administrate.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, prima instanță a admis prematur excepția de tardivitate invocată de intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan, fără a examina în mod corespunzător natura și întinderea drepturilor și obligațiilor rezultate din contractele de vânzare-cumpărare a părților sociale și fără a determina efectele juridice pe care acordurile litigioase le-ar putea produce asupra situației acestuia.

Or, stabilirea acestor împrejurări este necesară pentru aprecierea existenței interesului legitim prevăzut de art. 394 din Codul civil, iar neexaminarea lor împiedică verificarea temeiniciei concluziei primei instanțe privind dreptul intervenientului accesoriu de a invoca prescripția extinctivă.

Prin urmare, Colegiul consideră necesară admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și restituirea spre rejudecare a problemei privind excepția de tardivitate invocată de intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan, în temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Alass Ruslan, reprezentat de avocatul Iosip Andrei.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 3 decembrie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alass Ruslan împotriva lui Mindov (Țugulea) Doriana și Țugulea Elena, intervenienți accesorii Berlinschi Ruslan și Andronache Tudor, privind declararea valabilității acordurilor.

Se restituie spre rejudecare, în aceeași instanță, și același complet problema privind excepția de tardivitate invocată de intervenientul accesoriu Berlinschi Ruslan.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu